

Institut za uporedno pravo

Dr Dragana Petrović

**EUTANAZIJA
NOVE DIMENZIJE**

Beograd, 2010.

**EUTANAZIJA
NOVE DIMENZIJE**

IZDAVAČ: Institut za uporedno pravo
Terazije 41, Beograd
Telefon: +381 11 32 32 611
Tel/fax.: +381 11 32 33 213
Email: institute@comparativelaw.inf

RECENZENTI: Prof. dr Jovan Marić
Prof. dr Nenad Đurđević
Prof. dr Vladimir Čolović

ZA IZDAVAČA: Dr Jovan Ćirić, direktor Instituta

ŠTAMPA: Kvarak, Kraljevo

TIRAŽ: 200 primeraka

ISBN: 978-86-80059-71-6

SADRŽAJ

Uvodne napomene.....	3
Verujem da ima svetlosti u svakom ljudskom životu	5

Odeljak I

NIŠTA ME NEĆE SPREČITI DA UMREM OD BOLESTI I SMRTI

Aktuelnost problematike	9
Dileme	10
Pristup problemu	14

Odeljak II

ISTORIJSKI I UPOREDNOPRAVNI OSVRT NA EUTANAZIJU I
PRUŽANJE POMOĆI U SAMOUBISTVU

I. Istorijski osvrt	21
1. Osvrt na eutanaziju i pružanje pomoći u samoubistvu u najranijim istorijskim epohama	21
2. Promišljanja o eutanaziji "na putu" ka savremenim rešenjima (pravo Novog i Srednjeg veka)	25
3. Primena eutanazije kroz istoriju Common law	32
4. A kako je ovaj problem rešen kod nas?	37
II. "Ubistvo iz milosrđa" u stranom zakonodavstvu i sudskoj praksi	43
1. Holandija	46
2. Velika Britanija.....	48
3. Kolumbija	49
4. Australija	51
5. Japan	52
6. Sjedinjene Američke Države	52
a) Oregon	54

b) Vašington.....	55
c) Njujork	58
d) Pomaganje u samoubistvu u Floridi	60
7. Kanada	65
8. Izrael	66
9. Države bivše Jugoslavije	67
10. Posebno o holandskom Zakonu o eutanaziji	72
Zakonska zabrana.....	73
Slobodan izbor eutanazije	73
Strah	74
Smrt	75
Zakon o eutanaziji.....	75
Uslovi	82
Nesposobnost odlučivanja.....	82
Predizborni program.....	83

Odeljak III **VRSTE EUTANAZIJE**

1. Pojmovna određenja eutanazije opšti pregled definicija	91
2. Aktivna i pasivna eutanazija	95
3. Eutanazija i pružanje pomoći u samoubistvu	
Krivična odgovornost za pomaganje pri samoubistvu	116
Prekompozicija buduće smrti	116
a. Pomaganje u samoubistvu	116
b. Međusobni odnos krivičnog dela pomaganja u samoubistvu i krivičnog dela ubistva iz samilosti	123

Odeljak IV **PRISTANAK POVREĐENOG KOD EUTANAZIJE**

I. O pristanku povređenog u krivičnom pravu uopšte	135
1. Opšta razmatranja o pojmu i značaju pristanka povređenog u krivičnom pravu	135
a) Kratak istorijski osvrt	135
b) Pojam pristanka povređenog	139
c) Značaj pristanka povređenog u Opštem delu krivičnog prava	141

2. Posebno po pristanku povređenog kod eutanazije	143
II. Autonomija volje - otvaranje prostora za drugačija tumačenja (druga strana medalje)	153

Odeljak V

SMRT NAS, NA KRAJU, SVE STIGNE

I. Uputstva za razmišljanje (za i protiv eutanazije)	161
1. Argumenti u prilog eutanaziji	162
2. Smrtni strah od eutanazije (VSOP, d.d. 5. jula 1997)	
Problem pobožnih?	164
Uvod	165
Pet stavova o životu	165
Odgovornost	166
3. Ko je "kandidat" za pomoć u samoubistvu i aktivnu dobrovoljnu eutanaziju?	167
II. Debata o "pomaganju" u samoubistvu nakon odluke Vrhovnog suda SAD	171
II a) Iluzija kontrole	172
II b) I mirno je umirala?	173
II c) Pilule ne deluju	175
II d) Lekari i pilule	176
II e) "Prilično je bitno"	177
II f) I sve to u kontekstu	177
III. Pružanje pomoći u samoubistvu od strane lekara - opasnosti legalizacije	179

Odeljak VI

EUTANAZIJA IZMEĐU VIZIJE I REALNOSTI

O razilaženju teorije i prakse	187
1. Zašto se krivične kazne tako često izbegavaju?	188
2. Kako i zašto deluju građanske mere	189
3. Postoji li neki presedan u upotrebi građanskih mera?	191
4. Zašto ne legalizovati pomoć pri samoubistvu?	191
5. Ipak, zar to ne bi trebalo da bude lični izbor pojedinca?	192
6. Ali, zar ne bi trebalo praviti razliku između onih koji su emotivno nestabilni i onih koji donose racionalne, kompetentne odluke?	192

7. Šta je s onima koji su trajno bolesni?	193
8. Šta je sa onima koji trpe nepodnošljiv bol?	193
9. Šta je sa onima koji su ozbiljno hendikepirani?	194
10. Protivnici legalizacije pomoći pri samoubistvu kažu da će to dovesti do nevoljne eutanazije. Nije li to naduvana taktika astrašivanja?.....	194
Kao zaključak	197
Literatura	199